

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นพื้นฐานอันสำคัญยิ่งสำหรับความเจริญของสังคม และประเทศชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ , กรมวิชาการศึกษา , 2520) เพราะช่วยทำให้พลเมืองของชาติเป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพ ถ้าพลเมืองส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาดี ย่อมเป็นกำลังสำคัญที่จะทำให้ประเทศชาติเจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว ดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบันตอนหนึ่งว่า " การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติ ทัศนคติ ค่านิยม และคุณธรรมของบุคคลเพื่อให้เป็นพลเมืองดี มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ การพัฒนาประเทศย่อมทำได้สะดวกและรวดเร็ว " (พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช , 2520)

การพลศึกษาเป็นการศึกษาที่มีบทบาทสำคัญอย่างหนึ่งในหลักสูตรของโรงเรียนใน การที่จะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้มีการพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม สามารถมีชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบันได้อย่างดี และมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ โดยมีกิจกรรมการออกกำลังกายเป็นสื่อการเรียนการสอน ซึ่งจะทำให้ร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง มีความมุ่งมั่น กระฉับกระเฉง และทรงพลังดี เป็นผู้มีความอดทน โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ซื่อสัตย์ ยุติธรรม รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย มีความสุขุมเยือกเย็น หนักแน่น เป็นผู้ระเบียบวินัย เคารพกฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ และรู้จักการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นในสังคมได้ดี

รัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญของการพลศึกษาดังจะเห็นได้จาก แผนการศึกษาชาติ ฉบับพุทธศักราช 2520 ที่ประกาศใช้ปัจจุบันก็ได้บ่งไว้อีกเช่นเดียวกันว่า " รัฐพึงจัดการพลศึกษาในทุกระดับการศึกษา และพึงจัดให้แก่ประชาชนทั่วไปด้วย เพื่อเสริมสร้าง และก่อให้เกิดความสำนึกในคุณค่าของการกีฬา และสุขภาพอนามัย และกิจกรรมการพักผ่อน "

(กระทรวงศึกษาธิการ กองแผนงาน, 2520) จากที่กล่าวมาแล้วแสดงให้เห็นว่าวิชาพลศึกษาเป็นการศึกษาที่สำคัญส่วนหนึ่งในหลักสูตรของโรงเรียนมาเป็นเวลานานแล้ว และถึงแม้จะได้มีการเปลี่ยนแปลง และปรับปรุงกันมาเป็นเวลานาน แต่การเรียนการสอนวิชาพลศึกษาในปัจจุบันก็ยังไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร (วรศักดิ์ เทียรชอบ, 2523) . สิ่งที่จะทำให้การจัดการศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้มากน้อยเพียงใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับสิ่งต่าง ๆ มากมาย แต่สิ่งสำคัญอย่างหนึ่งก็คือ การสอนของครู ดังที่ อุทุมพร ทองอุไทย (2523) ได้กล่าวว่า การสอนที่ดีได้ว่าเป็นกิจกรรมที่สำคัญของวิชาชีพครู การสอนเป็นศิลปะที่ครูแต่ละคนเลือกมาใช้ให้เหมาะสมกับสภาพการเรียนการสอน การสอนที่ดี ประกอบด้วยทักษะในการสื่อความหมาย ที่คนคิดที่ดีต่อผู้เรียน ความรู้ในเนื้อหาวิชา การจัดระบบของเนื้อหาวิชา ความสนใจในเนื้อหาวิชา ความยุติธรรมในการสอน และการให้เกรด ซึ่งสอดคล้องกับ พันธ์ น้อยแสงศรี (2518) กล่าวว่า การเรียนการสอนจะเกิดประสิทธิผลมากที่สุด ครูจะต้องวางจุดมุ่งหมายในการสอนว่าต้องการให้เกิดหรือ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างไร และจะต้องทราบพื้นฐานอันจำเป็นในการสอน เช่น ทักษะความรู้ในเนื้อหาวิชา

พฤติกรรมของครูขณะสอนเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การดำเนินการสอนเป็นไปได้อย่างดี ถ้าการสอนมีระบบวิธีการที่ดี การเรียนก็จะประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น การสอนวิชาพลศึกษามีลักษณะคล้ายกันกับการสอนวิชาอื่น ๆ ในด้านความมุ่งหมายของวิชาที่มีความมุ่งหมายเช่นเดียวกันกับวิชาอื่น ๆ คือ มุ่งพัฒนาทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ของผู้เรียน ดังนั้น พฤติกรรมการสอนของครูพลศึกษาก็ควรจะเหมือนกับพฤติกรรมการสอนของครูที่สอนวิชาอื่น ๆ จึงจะทำให้การเรียนการสอนวิชาพลศึกษามีประสิทธิผลมากที่สุด ซึ่ง วรศักดิ์ เทียรชอบ (2527) ได้กล่าวถึงหน้าที่รับผิดชอบการเรียนการสอนของครูพลศึกษาว่าควรประกอบด้วย ศึกษาและเข้าใจหลักสูตรที่จะสอน ศึกษาและเข้าใจในตัวนักเรียนที่จะสอนวางวัตถุประสงค์ในการสอนประจำปี ประจําภาค และประจําชั่วโมง จัดเตรียมอุปกรณ์การสอน และสถานที่ ศึกษาวิธีการสอนใหม่ ๆ เพื่อให้การสอนได้บรรลุตามวัตถุประสงค์รวมทั้งทดสอบประเมินผลการเรียนของนักเรียน และให้คะแนนนักเรียน ฯลฯ ซึ่งสอดคล้องกับ ผาณิต ปิลมาศ (2522) ได้กล่าวถึงคุณสัมบัติในด้านการสอนของครูพลศึกษาควรประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับกลไกการสอนโดยทั่วไป รู้จักกลไกการสอน เทคนิค และวิธีสอนพลศึกษา มองเห็นความแตกต่าง และ การเปลี่ยนแปลง ในลักษณะอาการ และพฤติกรรมของเด็ก

แต่ละคน เห็นปัญหาของเด็กที่เข้ากลุ่มเพื่อนไม่ได้ รู้กิจกรรมพลศึกษาแต่ละอย่างว่าให้คุณค่าแก่เด็กไม่เหมือนกัน ใช้อุปกรณ์สถานที่ให้เป็นประโยชน์มากที่สุดใช้เวลาส่วนใหญ่ในการฝึกหัด ล่าธิด พุดแต่น้อย รั้วขอบเขตวัตถุประสงค์ทางพลศึกษา มีจุดมุ่งหมายและ วัตถุประสงค์ในการสอน และรู้หลักของความปลอดภัยตามที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าพฤติกรรมกรรมการสอนของครูนั้นมีความสำคัญอย่างมากในการที่จะสร้างความสำเร็จให้กับผู้เรียน

วิทยาลัยพลศึกษาเป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาประเภทหนึ่ง ในสังกัดกรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จัดการเรียนการสอนในระดับอนุปริญญา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา ชั้นสูง โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะผลิตบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ ความรู้ ความชำนาญ สามารถนำไปปฏิบัติประกอบอาชีพ หรือใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไป (กรมพลศึกษา, 2531) ผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรดังกล่าว จะเป็นผู้มีบทบาทสำคัญยิ่งในการสอนวิชาพลศึกษา หรือเป็นบุคลากรทางด้านพลศึกษา

การจัดการเรียนการสอนในวิทยาลัยพลศึกษาจะบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ หรือไม่มากนักน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับหลายสิ่งหลายอย่าง เช่น หลักสูตร การเรียนการสอน การบริหารงานในวิทยาลัยพลศึกษา และอื่น ๆ แต่สิ่งสำคัญอย่างมากที่สุดก็คือ พฤติกรรมการสอนของอาจารย์พลศึกษาในวิทยาลัยพลศึกษา เนื่องจากพฤติกรรมการสอนของอาจารย์พลศึกษาที่แสดง ออกมาจะเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลโดยตรงอันจะทำให้ให้นักศึกษาเกิดความก้าวหน้าจนกระทั่งประสบความสำเร็จในการเรียนตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้

จากความสำคัญดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยในฐานะเป็นอาจารย์ผู้หนึ่งในวิทยาลัยพลศึกษามีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์พลศึกษา ในวิทยาลัยพลศึกษาเพื่อจะได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการเรียนการสอน ในโอกาสต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสอนของอาจารย์พลศึกษาในวิทยาลัยพลศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนของอาจารย์พลศึกษาในวิทยาลัยพลศึกษา ตามการรับรู้ของอาจารย์ผู้สอน และตามการรับรู้ของนักศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะศึกษาโดยสำรวจจากการรับรู้ ของอาจารย์พลศึกษา และนักศึกษาวิทยา เอกพลศึกษาในวิทยาลัยพลศึกษา 17 แห่ง ซึ่งจะสำรวจการรับรู้ 8 ด้านเท่านั้น คือ

1. ด้านคุณลักษณะส่วนตัวในการสอน
2. ด้านการเตรียมการสอน
3. ด้านการดำเนิการสอน
4. ด้านการลงใจ และการเสริมแรงทางด้านการศึกษา
5. ด้านการมอบงานให้ปฏิบัติ
6. ด้านการใช้อุปกรณ์การสอนและสถานที่
7. ด้านการปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรม
8. ด้านการวัด และประเมินผลการเรียน

ข้อตกลงเบื้องต้น

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่นักศึกษา และอาจารย์พลศึกษาสามารถแสดงการรับรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์พลศึกษาในวิทยาลัยพลศึกษา ได้ตามข้อเท็จจริง และผู้แสดงการรับรู้ ก็สามารถแสดงการรับรู้ได้ตามข้อเท็จจริง และมีความเชื่อถือได้

สมมติฐานในการวิจัย

1. พฤติกรรมการสอนของอาจารย์พลศึกษาในวิทยาลัยพลศึกษาแต่ละ คนอยู่ในระดับที่สามารถจะวัดได้
2. พฤติกรรมการสอนของอาจารย์พลศึกษาในวิทยาลัยพลศึกษาตามการรับรู้ของอาจารย์ผู้สอน และตามการรับรู้ของนักศึกษามีความแตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. การศึกษาครั้งนี้จะเป็นเครื่องกระตุ้นให้นักศึกษาในวิทยาลัยพลศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญของพฤติกรรมกรรมการสอน
2. การศึกษาครั้งนี้จะเป็นเครื่องกระตุ้นให้อาจารย์พลศึกษาตระหนักถึงความสำคัญ ของพฤติกรรมกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอนวิชาพลศึกษา
3. ผลการวิจัยครั้งนี้จะทำให้อาจารย์พลศึกษาในวิทยาลัยพลศึกษาได้ทราบถึงการรับรู้ และความต้องการของนักศึกษาที่มีต่อพฤติกรรมกรรมการสอนของอาจารย์พลศึกษา
4. ผลของการวิจัยครั้งนี้จะช่วยให้ผู้บริหารและ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการสอนในวิทยาลัยพลศึกษา ได้หาทางปรับปรุงการเรียนการสอนในโอกาสต่อไป

ความจำกัดของการวิจัย

อาจารย์พลศึกษาในวิทยาลัยพลศึกษา มีความแตกต่างกันหลายด้าน เช่น อายุ วุฒิทางการศึกษา ระยะเวลาในการสอน และระยะเวลาในการสอบ การศึกษา อาจจะมีการรับรู้ปัญหาในด้านต่าง ๆ แตกต่างกัน

คำจำกัดความของการวิจัย

พฤติกรรมกรรมการสอน	หมายถึง	การแสดงออกที่อาจารย์ใช้ในการสอนพลศึกษา
นักศึกษา	หมายถึง	ผู้ที่กำลังศึกษาในวิทยาลัยพลศึกษา วิชาพลศึกษา ตามหลักสูตร ของวิทยาลัยพลศึกษา กรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
อาจารย์พลศึกษา	หมายถึง	อาจารย์ผู้สอนวิชาพลศึกษาในวิทยาลัยพลศึกษา สังกัดกรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
การรับรู้	หมายถึง	สิ่งที่อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษา ได้พบ และมี ส่วนเกี่ยวข้อง กับการสอนของอาจารย์
วิทยาลัยพลศึกษา	หมายถึง	สถานศึกษาในสังกัดกรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ที่เปิดสอนนักศึกษาในหลักสูตร ของวิทยาลัยพลศึกษา กรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งทำการวิจัย 17 แห่ง